

147: Haram Gelir ve İnfak

Tarık Ebu Abdullah

8 Ağu, 2017

<https://ilimvecihat.com>

SORU

Selamun aleykum, Hakimlik mesleği yapan birinden hediye ve ya infak kabul edilebilir mi? Gelirinin tamamı ve ya bir kısmı haram olan birinden hediye kabul edilmesi farklı mıdır?

CEVAP

Ve aleykumusselam ve rahmetullah. Hamd Allah'a mahsustur.

Değerli kardeşim İmam Buhari (rahimehullah)'ın Numan bin Beşir (radiyallahu anhu)'dan tahriç ettiği hadiste Rasûlallah (sallallahu aleyhi ve alihi vesellem) şöyle buyuruyor:

الْحَلَالُ بَيْنَ وَبَيْنَ وَيَنْهَمَا مُشَبَّهَاتٌ لَا يَعْلَمُهَا كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ فَمَنْ اتَّقَى
الْمُشَبَّهَاتِ اسْتَبْرَأَ لِدِينِهِ وَعَرْضِهِ وَمَنْ وَقَعَ فِي الشُّبُهَاتِ كَرَاعٍ يَرَعَى حَوْلَ الْحِمَى
يُوشِكُ أَنْ يُوَاقِعَهُ أَلَا وَإِنَّ لِكُلِّ مَلِكٍ حِمًى أَلَا إِنَّ حِمَى اللَّهِ فِي أَرْضِهِ مَحَارِمُهُ أَلَا
وَإِنَّ فِي الْجَسَدِ مُضْغَةً إِذَا صَلَحَتْ صَلَحَ الْجَسَدُ كُلُّهُ وَإِذَا فَسَدَتْ فَسَدَ الْجَسَدُ
كُلُّهُ أَلَا وَهِيَ الْقَلْبُ

“Helal belli, haram da bellidir. İkisi arasında şüpheli şeyler vardır ki, çok kimseler bunları bilmezler. Her kim şüpheli şeylerden sakınırsa, ırzını da dinini de tertemiz tutmuş olur. Her kim şüpheli şeylere dalarsa harama dalar. Koruluk etrafında davarlarını otlatan bir çoban misali. Çok geçmez içeriye dalabilir. Haberiniz olsun, her mülk sahibinin kendine mahsus bir koruluğu olur. Dikkat edin! Allah'ın yeryüzündeki koruluğu da haram kıldığı şeylerdir. Dikkat edin! Bedenin içinde bir lokmacık et parçası vardır ki iyi olursa bütün beden iyi olur. Bozuk olursa bütün beden bozulur. İşte o kalptir.”

Bundan ötürü imamlarımız Allah (celle ve âlâ) onlardan razı olsun mala haram karıştığı zaman takvayı tercih edip şüpheden kaçmayı evla görmüşlerdir. Bununla beraber istifade edilecek eşyanın bizzat kendisinin haram olduğu bilinmediği takdirde istifade etmeyi de men etmemişlerdir. Zira Rasûlallah (sallallahu aleyhi ve alihi vesellem)'de kâfirlerin hediyelerini kabul etmiştir. Kâfirlerin ise gelirlerinde ve mallarında harama dikkat etmedikleri aşikârdır. İmam Buhari ve İmam Muslim (rahimehullah)'ın Enes (radiyallahu anhu)'dan tahriç ettikleri hadiste Yahudi bir kadın Rasûlallah (sallallahu aleyhi ve alihi vesellem)'e zehirli bir koyun hediye etmiştir. İmam Buhari (rahimehullah) Ebu Humeyd es-Saidi (radiyallahu anhu)'dan tahriç ettiği hadiste Eyle meliki

Rasûlallah (*sallallahu aleyhi ve alihi vesellem*)'e beyaz bir katır hediye etmiştir ve bir bürde giydirmiştir. Ve İmam Muslim (*rahimehullah*)'ın Ali (*radiyallahu anhu*)'dan tahriç ettiği hadiste Ukeydir Dume Rasûlallah (*sallallahu aleyhi ve alihi vesellem*)'e ipekten bir elbise hediye etmiştir. Rasûlallah (*sallallahu aleyhi ve alihi vesellem*) de Ali (*radiyallahu anhu*)'ya verip **“Böl ve Fatimalara baş örtüsü olarak taksim et”** demiştir.

Rasûlallah (*sallallahu aleyhi ve alihi vesellem*)'in müşriklerden gelen hediye kabul etmediğini gösteren rivayetlere gelince ulemadan bazıları yukarıdaki rivayetlerle cem ederek hediyelerini destek veya dostluk vesilesi kılmak isteyenlerin hediyelerini kabul etmemiştir veya hediyelerini kabul etmeyerek İslam'a girmelerini teşvik etmek istemiştir demişlerdir. Ebu Süleyman el-Hattabi (*rahimehullah*) şöyle der: “İyad'ın hediyesini reddetmesinin iki sebebi olabilir: Ya hediyesini reddederek onun zoruna gitmesini istemiş ve böylece İslam'a girmesini sağlamak istemiştir. Veya ama hediye reddetmesinin sebebi hediye kalpte yer ettiğindendir. Nitekim *“Hediyeleşin... Birbirinizi sevin”* rivayeti gelmiştir. Rasûlallah (*sallallahu aleyhi ve alihi vesellem*)'in kalbiyle müşrike meyletmesi ise caiz değildir. Bundan ötürü ona meyletmemek için hediye kabul etmemiştir.”

Rivayetler bu görüşü destekliyor. İmam Ebu Davud, İmam et-Tirmizi ve İmam Ahmed rahimehumullah'ın tahriç ettikleri sahih hadiste İyad bin Himar (*radiyallahu anhu*) henüz müşriken Rasûlallah (*sallallahu aleyhi ve alihi vesellem*)'e bir deve hediye etmek istediğinde Rasûlallah (*sallallahu aleyhi ve alihi vesellem*) ona **“Müslüman oldun mu?”** diye sormuştur. O “Hayır” deyince **“Ben müşriklerin hediyelerinden men edildim”** buyurmuştur. Ve İmam et-Taberani (*rahimehullah*)'ın tahriç ettiği mursal bir rivayette Rasûlallah (*sallallahu aleyhi ve alihi vesellem*) Amir bin Malik el-Amiri'yi İslam'a çağırmıştır ama o davetini kabul etmemiştir. Sonra Amir bin Malik Rasûlallah (*sallallahu aleyhi ve alihi vesellem*)'e bir hediye takdim ettiğinde **“Ben müşrikin hediyesini kabule etmem”** demiştir.

Başka âlimler de bu rivayetlerin kabul ettiği rivayetlerle nesh edildiğini söylerler. Başkaları da reddettiği rivayetler kabul ettiği rivayetleri nesh ettiğin söylerler. Allah-u Alem.

Binaen aleyh Allah (*celle ve âlâ*)'nın hükümleriyle hükmetmeyen hâkim kâfir ve geliri haram olsa da, dininde bir fitneye veya tavize sebep olmayacaksa, hediyesi veya yardımı sebebiyle kalbin ona meyletmeyecekse ondan gelen ve kendi zatında haram olmayan bir hediye veya infakı kabul etmekte bir beis yoktur inşallah. Lakin ondan gelen hediye veya yardım kendi zatında haram ise, mesela içki, domuz eti veya çalıntı mal gibi veya helal ama seni dininde

fitneye düşürecek, taviz vermeni sağlayacak veya ona meylettirecekse alman caiz olmaz. Allah-u Alem.

Bu bağlamda gelirin bir kısmı veya tümü haram olması etkili değildir. Allah-u Alem.